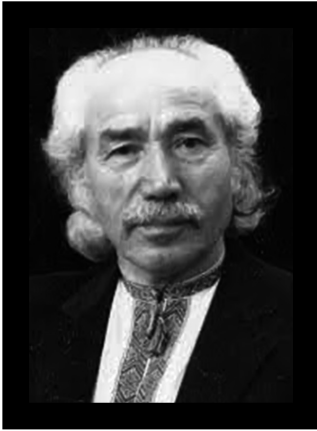

СЛОВО ПРО ВАСИЛЯ МАРКА

Сумна звістка надійшла зі степової України: 12 червня 2015 року, коли сонце збиралося заходити за обрій, відійшов за межу Вічності Василь Марко, славетний уродженець бойківської околиці побіля містечка Буштино, що розляглося в Закарпатті – на лівому березі Тиси, якщо прямувати від Хуста до Тячева.

Василь Марко народився 6 січня 1936 р. в селі з промовистою назвою – Руське Поле, що однозначно підказувало кожному: тут живуть із давніх-давен українці. Зрозуміло, той святовечірній день був для селянської родини Марків особливим, бо радість була позначена щастям: Марія Марко (1897–1986) та Петро Марко (1895–1959) вимолили у Всевишнього винятково обдарованого сина. Адже в особі Василя Марка український духовний світ згодом здобув талановитого вченого-літературознавця, пристрасного

публіциста, активного критика, громадсько-освітнього діяча, невтомного педагога, а ще – неперевершеного майстра українського слова.

Після закінчення семирічки в рідному селі (1942–1950), Хустського педучилища (1952–1954) та відділення української філології Ужгородського університету (1954–1959) Василь Марко працював упродовж 16 років у сільській школі, учителем, потім директором Дулівської восьмирічної школи (1959–1966), а в 1966–1975 рр. заступником директора Тячівської середньої школи. Рідкісний випадок: Василь Марко, будучи вчителем, блискуче захистив 1973 року кандидатську дисертацію на тему “Проблема героя в творчості Михайла Стельмаха”. Від 1975 р. доля назавжди – до останнього подиху – пов’язала Василя Марка з кафедрою української літератури Кіровоградського педінституту (нині – університету ім. Володимира Винниченка), де став знаним ученим, авторитетним професором. Тут на повну велич розгорнувся його талант науковця та наставника студентської молоді, понад три роки він працював проректором із наукової роботи Кіровоградського інституту регіонального управління та економіки. У час незалежної Української Держави завершив докторську дисертацію на тему: “Художня концепція людини і стиль: закономірності взаємодії (На матеріалі сучасної української прози)” (К., 1992).

Доробок Василя Марка як дослідника творчості багатьох українських авторів (Т. Шевченко, Г. Квітка-Основ’яненко, І. Франко, Леся Українка, В. Стефаник, М. Коцюбинський, В. Винниченко, О. Гончар, М. Стельмах, І. Чендей, Д. Павличко, А. Мороз) вельми помітний, зокрема книжкові видання: “Художній світ Михайла Стельмаха” (1982), “У вимірах стилю” (1984), “Окрилені ідеалом” (1985), “Основа творчих шукань” (1987), “Анатолій Мороз. Нарис творчості” (1988), “... І вічна таїна слова. Аналіз великого епічного твору” (1990), “Дружні бесіди: радіопубліцистика” (співавтор – І. Добрянський; 2002; 2004), “Українська література ХХ–ХХІ століть” (2004), “Стежки до таїни слова” (2007), “Аналіз художнього твору” (2013). З-під його пера науковий світ і широкий читацький загал отримав понад триста наукових праць.

Як билось його серце? Один з авторів цих рядків про це добре знає, бо судилося йти поруч і мати його святу прихильність... Билось трепетно, щоб іншим краще жити. Таким Василь Марко й полишиться в не стертії часом пам’яті кожного, кому довелося пізнати цю неординарну Людину з великої літери на життєвих стежинах.

Тож нехай Господь винагородить світлий Образ вічним Царством, де нема болю, смутку, тяжкого зітхання, а є натомість життя вічне...

*Микола Зимомря, Микола Ткачук, Олександр Астаф’єв,
Любомир Сенник, Іван Зимомря, Ігор Добрянський,
редакція журналу “Слово і Час”*